

PREPRAVNÝ PORIADOK AUTOBUSOVEJ DOPRAVY

DOMINIQ

PREPRAVNÝ PORIADOK AUTOBUSOVEJ DOPRAVY

Čl. 1

Všeobecné ustanovenia

Prepravný poriadok podrobne upravuje práva a povinnosti i zodpovednosť pri vykonávaní autobusovej dopravy za účelom prepravy osôb, detí, telesne postihnutých osôb a zrakovo postihnutých osôb, príručnej a cestovnej batožiny, malých domácich zvierat a autobusových zásielok.

Dopravcom podľa tohto prepravného poriadku je **DOMINIQ s.r.o., Kukučínová ul. č. 999/50, 831 03 Bratislava**. Spoločnosť je oprávnená na podnikanie, v predmete podnikania cestná autobusová doprava na základe povolenia na výkon povolenia prevádzkovateľa osobnej cestnej dopravy, číslo spisu: A/2013/01778/GRM vydané Obvodný úradu pre cestnú dopravu a pozemné komunikácie v Bratislave, dňa 27.03.2013.

Čl.2

Základné ustanovenia

Prevádzková povinnosť dopravcu je povinnosť vykonávať pravidelnú autobusovú dopravu v súlade s dopravnou licenciou a so zmluvou o výkone vo verejnom záujme.

Prepravná povinnosť dopravcu je povinnosť vykonávať prepravu osôb ak sú splnené podmienky podľa tohto prepravného poriadku a ak tomu nebránia príčiny, ktoré nemožno odvrátiť.

Tarifná povinnosť dopravcu je povinnosť prepravovať cestujúcich podľa tarify a vydať cestujúcemu, ktorý zaplatil cestovné, cestovný lístok.

Tarifa upravuje sadzby základného cestovného, príplatkov a zliav z neho a ďalších úhrad spojených s prepravou cestujúcich, ich batožiny a domácich zvierat a s prepravou autobusových zásielok, ako aj podmienky za ktorých sa sadzby uplatňujú.

Úhrada pri nepreukázaní sa platným cestovným lístkom je dvadsaťnásobok základného cestovného bez príplatkov a zliav.

Tento prepravný poriadok platí pre autobusovú dopravu v rozsahu:

verejnej pravidelnej autobusovej dopravy – pre nevymedzený okruh cestujúcich

a/ diaľkovú autobusovú dopravu / spravidla nad 100 km /

b/ medzimestskú a prímestskú autobusovú dopravu / spravidla do 100 km /

c/ medzinárodnú autobusovú dopravu

d/ mestskú autobusovú dopravu

osobitnej pravidelnej autobusovej dopravy – pre vopred vymedzený okruh cestujúcich

nepravidelnej autobusovej dopravy

Pravidelnú autobusovú dopravu vykonáva dopravca na uspokojenie prepravných potrieb osôb ako pravidelné opakovanú prepravu cestujúcich po vopred určenej trase dopravnej cesty s určenými zastávkami na nastupovanie a vystupovanie cestujúcich, ktorých dopravca prepravuje podľa prepravného poriadku, cestovného poriadku a tarify – autobusová linka.

Pravidelná autobusová doprava sa vykonáva podľa cestovného poriadku.

Cestovný poriadok obsahuje údaje potrebné na informovanie verejnosti o jednotlivých autobusových linkách a o spojoch na nich, najmä zoznam zastávok a časy príchodov jednotlivých spojov nane a odchodov z nich, prípadne o konkrétnych podmienkach prepravy cestujúcich, batožiny, domácich zvierat a autobusových zásielok na jednotlivých spojov autobusovej linky, o cestovnom, príplatkoch a zľavách z neho a o iných úhradách a službách súvisiacich s prepravou cestujúcich.

Nepravidelnú autobusovú dopravu vykonáva dopravca na uspokojenie prepravovaných potrieb pre vopred vymedzenú skupinu cestujúcich po dohodnutej trase dopravnej cesty s dohodnutými zastávkami a dohodnutom čase, ktorých dopravca prepravuje podľa vopred uzavretej zmluvy o preprave osôb za dohodnuté cestovné.

Čl. 3

Povinnosti dopravcu

(1) Všeobecné povinnosti dopravcu sú:

- a) Vykonávať autobusovú dopravu podľa tohto prepravného poriadku
- b) Zabezpečiť v rozsahu poskytovaných dopravných a súvisiacich činností ďalšie vybavenie potrebné na prevádzku, údržbu, technickú kontrolu, parkovanie a garážovanie vozidiel a na starostlivosť o osádky vozidiel, o cestujúcich a o náklad

- c) Byť poistení pre prípad zodpovedností za škodu spôsobenú prevádzkou vozidiel a činnosťou osádok vozidiel cestujúcimi, odosielateľom, príjemcom vecí a tretím osobám

(2) Dopravca je okrem všeobecných povinností dopravcu povinný:

- a) Vykonávať pravidelnú autobusovú dopravu v súlade s dopravnou licenciou a so zmluvou o výkone vo verejnom záujme po celý čas ich platnosti
- b) Prepravovať cestujúcich podľa tarify, ak je pre príslušnú dopravu tarifa platná, a vydať cestujúcemu, ktorý zaplatil cestovné, cestovný lístok
- c) Staráť sa o bezpečnosť, pohodlie a pokojnú prepravu cestujúcich a o prepravu batožiny a umožniť im používanie vlastných spoločenských, kultúrnych a sociálnych zariadení na autobusovej linke
- d) Staráť sa, aby vozidlá použité na prepravu cestujúcich boli čisté, v riadnom technickom stave, označené smerovými tabuľami a ak ide o miestenkové vozidlá, aj poradovým číslom vozidla
- e) Staráť sa, aby priestor pre cestujúcich vrátane stúpadiel bol udržiavaný v čistote
- f) Zabezpečiť počas jazdy vetranie vozidla
- g) Zariadenie dopravcu vo vozidle (napr. rozhlasové zariadenie) používať takým spôsobom, aby nebolo na ťarchu cestujúcim
- h) Zreteľne označiť sedadlá, na ktorých je základná preprava určitého okruhu osôb
- i) Postarať sa o bezpečnosť a zdravie cestujúcich a o ochranu ich batožiny, o zabezpečenie prvej pomoci a o náhradnú prepravu, ak sú účastníkmi dopravnej nehody
- j) Utvárať podmienky, ktoré umožňujú prepravu telesne postihnutých osôb a zrakovo postihnutých osôb a zvýšiť pohodlie prepravy starých ľudí a matiek s malými deťmi
- k) Označiť každý autobus na autobusovej linke, údajom o východiskovej (nástupnej) a cieľovej (výstupnej) zastávke, prípadne aj o zastávkach medzi nimi
- l) Trvalo zriadenú zastávku označiť a zabezpečiť aby vodič pri preprave vyvolal názov zastávky a to najneskoršie pri zastavení vozidla, zdržanie vozidla v zástavke, ak trvá viac ako 5 minút a jeho skrátenie oproti cestovnému poriadku
- m) Zabezpečiť zverejnenie a prístupnosť tohto prepravného poriadku, cestovného poriadku a tarify, ako aj ďalších prevádzkových údajov a informácií potrebných pre cestujúcich v priestoroch prístupných verejnosti a podľa možnosti aj na zastávkach a v autobusoch

- n) Zabezpečiť na všetkých zastávkach autobusovej linky jej označenie a názov zastávky, číslo alebo iné označenie autobusovej linky a uverejnenia údajov o príchode jednotlivých spojov na zastávku a ich odchode a trvale ich udržiavať
- o) Udržiavať vlastné zastávky, čakárne a prístrešky pre cestujúcich a ďalšie priestory a zariadenia určené pre cestujúcich, ktoré zriadil, v prevádzkyschopnom stave a v čistote
- p) Informovať vhodným spôsobom verejnosť o zrušení autobusovej linky alebo o zmene jej trasy, o zmene cestovného poriadku a tarify, prípadne o iných zmenách na autobusovej linke, ktoré sú dôležité vo verejnom záujme a to najmenej 15 dní vopred ak ide o pripravované alebo vopred známe zmeny; inak informuje neodkladne, len čo sa o nich dozvie
- q) Zabezpečiť, aby osádka autobusu alebo iné oprávnené osoby dopravcu poskytli cestujúcim potrebné informácie týkajúce sa podmienok ich prepravy, najmä ich práv a povinností pri preprave, v priebehu prepravy, cestovného, údajov o príchode a odchode spojov na autobusovej linke, možnosti prestupu na inú autobusovú linku alebo na iný druh dopravy
- r) Potvrdiť v cieľovej zastávke na požiadanie cestujúceho dĺžku meškania spoja, ak spoj meškal viac ako 20 minút; ak spoj nešiel vôbec, vydať o tom potvrdenie na východiskovej zastávke, na cestnej zastávke a ak to nie je možné v sídle dopravcu. To neplatí v mestskej autobusovej doprave.

(3) Pri nedostatku miesta vo vozidle dopravca je:

- a) Povinný prednostne prijať na prepravu cestujúcich patriacich ku skupine, ktorej cestovný poriadok zabezpečuje prednostnú prepravu
- b) Povinný prednostne prijať na prepravu cestujúcich, ktorý si vopred zaobstarali platný cestovný lístok (spiatočný cestovný lístok v rekreačných spojoch a pod.)
- c) Oprávnený prednostne prijať cestujúcich, ktorý preukážu vážne dôvody pre prednostné prijatie na prepravu alebo ktorý cestujú do vzdialenejších zastávok alebo miest, do ktorých nie je spojenie iným verejným hromadným dopravným prostriedkom.

Prednostné právo na prepravu neplatí, ak je už autobus plne obsadený.

Čl.4 **Zmluva o preprave osôb**

(1) V pravidelnej autobusovej doprave dôjde k uzavretiu zmluvy o preprave osôb zásadne zaplatením cestovného lístka a na povinne miestenkových spojoch zaplatením aj miestenky.

(2) Ak cestujúci platí cenu za prepravu s použitím časového cestovného lístka, k uzavretiu zmluvy o preprave osôb dôjde nastúpením do autobusu.

(3) Zmluvou o preprave osôb vzniká cestujúcemu právo, aby ho dopravca prepravil do miesta určenia riadne a včas.

(4) V pravidelnej autobusovej doprave má dopravca prepravnú povinnosť voči každému cestujúcemu, ktorý sa chce prepraviť do zastávky na autobusovej linke a ktorý je v čase odchodu autobusu podľa cestovného poriadku na zastávke pripravený nastúpiť do autobusu.

(5) Na povinne miestenkových spojoch má dopravca prepravnú povinnosť voči cestujúcim s miestenkami kúpenými pred nastúpením do autobusu vo výdajni cestovných lístkov. Cestujúceho bez miestenky možno vo východiskovej zastávke prijať na prepravu, ak autobus nie je plne obsadený cestujúcimi s miestenkami a cestujúci zaplatí cestovné i miestenku vodičovi alebo inému oprávnenému členovi osádky autobusu, najskôr však päť minút pred odchodom autobusu.

(6) V nepravidelnej autobusovej doprave dopravca prepravuje určitú skupinu cestujúcich podľa vopred uzavretej zmluvy o preprave osôb.

(7) V nepravidelnej autobusovej doprave prepravná povinnosť dopravcu vyplýva z vopred uzavretej zmluvy o prepravy osôb.

(8) V nepravidelnej autobusovej doprave dopravca nemá prevádzkovú povinnosť.

Čl. 5 **Práva cestujúcich**

(1) Cestujúci má právo

- a) na bezpečnú, pokojnú a pohodlnú prepravu autobusom spoja, na ktorý má cestovný lístok, miestenku, a to do zastávky, po ktorú zaplatil cestovné,
- b) na prepravu príručnej batožiny, a ak to umožňujú prepravné podmienky alebo zmluva o preprave osôb, aj cestovnej batožiny a domácich zvierat tým istým autobusom,
- c) požadovať od osádky autobusu alebo od dispečera potrebné informácie, týkajúce sa podmienok jeho prepravy,
- d) na miesto podľa miestenky kúpenej pred nastúpením do autobusu, aj keď je pripravený na prepravu najneskôr päť minút pred odchodom autobusu z východiskovej zastávky alebo v čase nastupovania do autobusu na nácestnej zastávke.

(2) Cestujúci má po nastúpení do vozidla právo odložiť po jednom mieste na sedenie pre seba a pre ďalšieho cestujúceho, ktorý ide s ním z tej istej zastávky; ak zakupuje cestovný lístok mimo vozidla, musí mať platný cestovný lístok aj pre ďalšieho cestujúceho. Za obložené sa považuje miesto, na ktoré cestujúci položil časť odevu alebo iný vhodný predmet. Kto obloží miesto neoprávnene, je povinný ho ihneď uvoľniť. Cestujúci, ktorý opustí svoje miesto bez toho, že by ho obložil, stráca na neho právo: toto ustanovenie sa netýka miest, na ktoré bola vydaná miestenka.

(3) Cestujúci môže zaujať miesto na sedenie, na ktoré bola vydaná inému cestujúcemu miestenka z nácestnej zastávky, a ktoré je patrične označené. Pri príchode do tejto nácestnej zastávky je však povinný uvoľniť miesto cestujúcemu, ktorý sa preukáže platnou miestenkou na toto miesto.

(4) Ak s niektorý spoj neuskutoční podľa cestovného poriadku alebo ak sa preprava na ňom preruší alebo zastaví, cestujúci s platným cestovným lístkom má právo na náhradnú prepravu do zastávky, po ktorú zaplatil cestovné, iným spojom tej istej autobusovej linky, prípadne spojom inej autobusovej linky dopravcu. Ak to nie je možné v ten istý deň, cestujúci má právo na bezplatnú prepravu späť do východiskovej zastávky.

(5) Oprávnenie podľa odseku 4 môže cestujúci využiť len v deň, na ktorý bol cestovný lístok vydaný. Ak sa cestujúci nemôže do cieľovej, prípadne späť do východiskovej zastávky prepraviť v tento deň, je povinný si vyžiadať o tom písomné potvrdenie dopravcu, ktoré ho oprávňuje na bezplatnú prepravu ešte nasledujúci deň.

(6) Cestujúci, ktorý sa pri znemožnení dokončenia začatej cesty prepravil späť do východiskovej zastávky podľa odseku 4 alebo 5, má právo len na vrátenie zaplateného cestovného. Ak sa cestujúci v takomto prípade neprepraví do východiskovej zastávky, má právo na vrátenie rozdielu medzi zaplateným cestovným a cestovným za prejdený úsek medzi východiskovou zastávkou a zastávkou, kde sa cesta znemožnila, prípadne poslednou prejdenou zastávkou.

(7) Cestujúci s platným cestovným lístkom pre jednotlivú cestu má právo na vrátenie zaplateného cestovného aj vtedy, ak upustil od prepravy preto, lebo sa niektorý spoj neuskutočnil podľa cestovného poriadku, alebo ak sa cestujúcemu s platnou miestenkou nezabezpečilo vo vozidle miesto na sedenie, hoci bol pripravený na prepravu včas.

(8) Ak sa preprava uskutočnila oneskorene alebo ak dopravca nedodrжал svoje záväzky zo zmluvy o preprave osôb, cestujúci má právo na zľavu z cestovného.

(9) Ak cestujúcemu vznikne počas prepravy škoda na zdraví alebo škoda na príručnej batožine alebo na veciach, ktoré mal pri sebe, a ak je táto

škoda vyvolaná osobitnou povahou prevádzky dopravného prostriedku, zodpovedá za ňu dopravca podľa ustanovení občianskeho zákonníka o zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou dopravných prostriedkov (§ 427 až 431).

Čl. 6 **Povinnosti cestujúceho**

(1) Cestujúci je povinný správať sa tak, aby nenarúšal bezpečnú, pokojnú a pohodlnú prepravu ostatných cestujúcich, nepoškodzoval autobus a zariadenia dopravcu slúžiace cestujúcim, neznečisťoval autobus a priestory dopravcu určené cestujúcim a neobťažoval ostatných cestujúcich a osádku autobusu. Cestujúcim nie je dovolené:

- a) prihovárať sa vodičovi počas jazdy,
- b) písať, spievať, hlučno sa správať alebo hrať na hudobnom nástroji vo vozidle (tiež púšťať reprodukovanosť hudbu a reč),
- c) otvárať dvere vozidla a vyhadzovať z vozidla odpadky a iné predmety,
- d) fajčiť vo vozidle a v zariadeniach určených pre potrebu cestujúcich,
- e) nastupovať do vozidla, ktoré je plne obsadené alebo ktoré vodič vyhlásil za obsadené,
- f) zdržovať sa v priestore vyhradenom pre vodiča.

(2) Ďalej je cestujúci povinný

- a) poslúchnuť pokyny a príkazy člena osádky autobusu, revízora alebo dispečera, ktoré smerujú k zaisteniu jeho bezpečnosti a bezpečnosti ostatných cestujúcich alebo bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky,
- b) nastupovať do autobusu a vystupovať z neho iba na zastávkach, a keď autobus stojí a vodič alebo iný člen osádky autobusu dá na to pokyn; nastupovať a vystupovať mimo zastávky možno iba na pokyn vodiča alebo iného člena osádky autobusu,
- c) zaplatiť cestovné s použitím platidla v primeranej hodnote a na výzvu vodiča alebo iného člena osádky autobusu, alebo revízora sa preukázať platným cestovným lístkom a zaplatiť úhradu, ak sa pri kontrole nemôže preukázať platným cestovným lístkom alebo osobnými údajmi potrebnými na vymáhanie cestovného, ako aj ďalšie úhrady podľa tarify za poškodenie alebo za znečistenie autobusu.

Čl. 7 **Osobitné práva niektorých cestujúcich**

(1) Osobitné práva pri preprave majú osoby telesne a zrakovo postihnuté, invalidi (držitelia preukazov ZŤP a ZŤP-S) a ich sprievodcovia. U osôb

zrakovo postihnutých môže plniť funkciu sprievodcu aj špeciálne cvičený pes.

(2) Dopravca je povinný zabezpečiť, aby pre cestujúcich s osobitnými právami pri preprave boli v každom vozidle vyhradené a zreteľne označené najmenej dve miesta na sedenie. Ak je cestujúcich s osobitnými právami pri preprave viac ako je pre nich vyhradených miest, vodič je oprávnený požiadať cestujúceho, ktorému osobitné práve neprislúchajú, aby sa postavil a uvoľnil miesto na sedenie. Vodič tak koná so zreteľom na oprávnenia požiadanejho cestujúceho, vyplývajúce pre neho zo zmluvy o preprave osôb.

(3) Cestujúcemu, ktorý vopred nastúpením do autobusu oznámi vodičovi, že má obmedzenú schopnosť pohybu, umožní vodič bezpečné nastúpenie a vystúpenie.

(4) Preprava detí do šiestich rokov bez sprevádzania cestujúcim starším ako 10 rokov, nie je dovolená. Ak sú miesta na sedenie vo vozidle plne obsadené, cestujúci s bezplatne prepravovaným dieťaťom môže zaujať len jedno miesto; kedy majú cestujúci právo na bezplatnú prepravu spolucestujúcich detí, určuje tarifa.

Čl. 8

Vylúčenie osôb z prepravy

(1) Do vozidla nemajú prístup alebo sa z prepravy môžu vylúčiť osoby, ktoré sú zjavne pod vplyvom alkoholu alebo iných návykových látok a osoby, ktoré pre chorobu, mimoriadne znečistenie odevov alebo z iných dôvodov môžu byť cestujúcim na ťarchu.

(2) Vodič alebo iný člen osádki autobusu alebo revízor je oprávnený z prepravy ďalej vylúčiť:

- a) Osoby bez platného cestovného lístka, ktoré nesplnia povinnosť zaplatiť cestovné, prípadne prirážku a úhradu podľa tohto prepravného poriadku,
- b) osoby, ktoré ohrozujú bezpečnosť premávky, svoju vlastnú alebo ostatných cestujúcich a osoby, ktoré aj po upozornení pracovníka dopravcu nedodržiavajú ustanovenia prepravného poriadku.

(3) Vylúčenie z prepravy po začatí cesty treba uskutočniť tak, aby sa neohrozilo zdravie alebo bezpečnosť osoby vylučovanej z prepravy. Vylúčiť z prepravy osobu mladšiu ako 15 rokov mimo obvodu obce je neprípustné.

(4) Cestujúci, ktorý bol z prepravy vylúčený neprávom, má právo na vrátenie cestovného, prípadne dovozného.

Čl. 9

Vzťahy cestujúceho a členov osádky autobusu

(1) Svoje oprávnenia, vyplývajúce z toho prepravného poriadku, uplatňujú cestujúci voči osádke autobusu disciplinovane a v čase, keď autobus stojí na zastávke.

(2) Členovia osádky autobusu dávajú cestujúcim potrebné pokyny tak, aby nedošlo k narušeniu pokojnej prepravy.

Čl. 10

Kontrola cestovných lístkov v pravidelnej autobusovej doprave

(1) Kontrolu cestovných lístkov je oprávnený vykonať vodič, iný člen osádky autobusu alebo revízor, ktorý sa preukáže cestujúcim kontrolným odznakom (ďalej len "oprávnená osoba").

(2) Cestujúci je povinný na vyzvanie oprávnenej osoby kedykoľvek počas prepravy alebo v okamihu vystúpenia z vozidla predložiť na nahliadnutie cestovný lístok, prípadne preukaz na zľavu cestovného.

(3) Cestujúcemu, ktorý sa nepreukáže platným cestovným lístkom, uloží oprávnená osoba zaplatiť cestovné a úhradu vo výške dvadsať násobku základného cestovného bez príplatkov a zliav. Základné cestovné pre účely výpočtu uvedenej úhrady je základné cestovné z východiskovej zastávky, kontrolovaného spoja po najbližšiu zastávku od miesta zistenia cestujúceho bez platného cestovného lístka.

(4) Cestujúci, ktorý odoprie alebo nemôže zaplatiť sumy podľa ods. 3 je povinný preukázať sa na výzvu oprávnenej osoby osobnými údajmi, potrebnými na vymáhanie cestovného a úhrady. Zároveň stráca právo na prepravu a môže sa z prepravy vylúčiť. Vylúčením z prepravy pre nezaplatenie uvedených súm, nie je dotknutá povinnosť cestujúceho príslušnú sumu dopravcovi zaplatiť.

Čl. 11

Preprava batožiny cestujúceho

(1) Ak má cestujúci batožinu, prepravuje ju dopravca, buď spoločne s cestujúcim a pod jeho dohľadom alebo oddelene, a to za podmienok stanovených týmto prepravným poriadkom, tarifou, prípadne cestovným poriadkom.

(2) Príručná batožina sa prepravuje spoločne s cestujúcim a pod jeho dohľadom v odkladacom priestore nad sedadlom, prípadne pod sedadlom a to tak, aby neohrozovala bezpečnosť, neťažovala výkon služby vodiča a neobmedzovala nastupovanie a vystupovanie cestujúcich. Ak to vyžaduje bezpečnosť alebo pohodlie cestujúcich, batožina sa musí uložiť podľa pokynov vodiča.

(3) Cestovná batožina sa prepravuje oddelene od cestujúceho. Za oddelenú prepravu sa považuje preprava batožín, uložených na mieste určenom dopravcom alebo pokynom vodiča mimo priestoru vozidla, určeného na prepravu cestujúcich alebo v tomto priestore, ale na takom mieste, že cestujúci nemá možnosť na svoju batožinu dohliadať.

(4) Cestujúci má právo vziať so sebou ako batožinu veci, ktoré vzhľadom na ich objem, úpravu, alebo váhu možno rýchlo a bez ťažkostí naložiť a umiestniť vo vozidle alebo v osobitnom priestore na batožiny a živé zvieratá, pokiaľ sú splnené osobitné podmienky ustanovené pre ich prepravu.

(5) Z prepravy sú vylúčené:

- a) veci preprava, ktorých je zakázaná právnymi predpismi,
- b) nabité zbrane, s výnimkou strelných zbraní príslušníkov ozbrojených síl a polície, pre prepravu, ktorých platia osobitné predpisy,
- c) veci, ktoré môžu ohroziť bezpečnosť prevádzky alebo poškodiť prípadne znečistiť cestujúcich alebo vozidlo, najmä pre nevhodný spôsob balenia,
- d) veci, ktoré svojím zápachom, odpudzujúcim vzhľadom a pod., by mohli byť cestujúcim na ťarchu.
- e) batožiny, celková váha, ktorých presahuje 50 kg.

(6) Cestujúci nesmie prepravovať v cestovnej batožine šperky, ceniny alebo peniaze.

(7) Ako batožinu môže vziať cestujúci so sebou do autobusu, pokiaľ to obsadenie autobusu na linke dovoľuje, štvorkolieskový detský kočík. Na prepravu sú prípustné iba kočíky s dieťaťom; pokiaľ to prevádzkové pomery na trati dovoľujú aj kočíky prázdne. Cestujúci s detským kočíkom môže nastúpiť do vozidla len s vedomím vodiča. V autobuse sa smie prepravovať iba jeden štvorkolieskový detský kočík.

(8) Osoby oprávnené na nosenie strelnej zbrane môžu vziať so sebou do vozidla zároveň so zbraňou primerané množstvo nábojov, pokiaľ sú uložené v opaskoch na náboje, v poľovníckych kapsách, skrinkách a v podobných obaloch.

(9) Ako batožinu môže cestujúci vziať so sebou drobné domáce a iné malé zvieratá, pokiaľ tomu nebránia osobitné predpisy, ak ich preprava nie je

cestujúcim na ťarchu, neohrozujú ich zdravie a ak sú v uzavretých klietkach, košoch alebo iných vhodných schránkach s nepriepustným dnom. Pre prepravu schránok so zvieratami platia ustanovenia o preprave batožín. Tarifa určuje, kedy sa za prepravu zvierata platí dovozné.

(10) Bez schránky možno vziať do autobusu psa, ktorý má bezpečný náhubok a drží sa na krátkom vodítku. V jednom vozidle sa smie prepravovať najviac jeden pes bez schránky. V čase zvýšených nárokov na prepravu môže vodič prepravu psa bez schránky odmietnuť. Ustanovenie tohto odseku s výnimkou prvej vety sa nevzťahuje na psov sprevádzajúcich nevidomé osoby.

(11) Ako batožinu môže cestujúci vziať so sebou iba 1 pár lyží s 1 pásmo lyžiarskych palíc, pokiaľ sú v prepravnom obale (púzdre) a umožňujú to prevádzkové podmienky dopravcu.

(12) Cestujúci môže vziať so sebou do vozidla najviac 3 cestovné batožiny; mimo času zvýšených nárokov na prepravu môže cestujúci so súhlasom vodiča vziať so sebou ešte ďalšie batožiny.

(13) Vodič určí, či sa batožina prepraví ako príručná batožina alebo ako cestovná batožina, mimo priestoru pre cestujúcich. V prípade ak vodič určí ako miesto prepravy batožiny batožinový priestor, je cestujúci povinný upozorniť na osobitnú povahu batožiny, najmä na jej obsah a hodnotu, a ak vyžaduje, aby sa s ňou určitým spôsobom zaobchádzalo alebo, aby sa ukladala v určitej polohe.

(14) Batožinu do batožinového priestoru ukladá zásadne vodič za pomoci cestujúceho. Každú batožinu je vodič povinný označiť batožinovým lístkom. Vyberať batožinu z tohto priestoru môže len vodič, v krajnom prípade v spolupráci s cestujúcim. Cestujúci je povinný pred vybratím batožiny z batožinového priestoru predložiť vodičovi platný batožinový lístok. Vodič je oprávnený vydať cestujúcemu batožinu iba na základe predloženého platného batožinového lístku. Po vydaní batožiny vodič batožinový lístok znehodnotí.

(15) Príručná batožina sa prepravuje zdarma.

(16) Dovozné za batožinu prepravovanú v batožinovom priestore, resp. za batožinu presahujúcu rozmery, určené tarifou - jeho základná sadzba - je 0,50 Eur za každú batožinu.

(17) Ak sa batožina prepravuje mimo priestoru cestujúceho, cestujúci je povinný pri skončení prepravy hlásiť sa ihneď o jej vydanie.

(18) Ak má vodič pochybnosti o tom, či batožina cestujúceho spĺňa podmienky stanovené týmto prepravným poriadkom, je oprávnený presvedčiť sa v prítomnosti cestujúceho o ich povahe a obsahu.

(19) Ak cestujúci odmietne preskúmanie batožiny alebo ak sa pri jej preskúmaní zistí, že veci (zvieratá), ktoré cestujúci vezie so sebou, sú z prepravy vylúčené, cestujúci je ich povinný z autobusu odstrániť. Ak cestujúci neposlúchne pokyn, odstránenie batožiny zabezpečí oprávnená osoba. V takomto prípade môže oprávnená osoba cestujúceho vylúčiť z ďalšej cesty.

(20) Ak vodič zistí, že vo vozidle zostala opustená batožina, oznámi to príslušnému zamestnancovi dopravcu a zabezpečí, aby bola opustená batožina odovzdaná v oddelení strát a nálezov v sídle dopravcu oproti potvrdeniu o jej odovzdaní.

(21) Za stratu alebo odcudzenie príručnej batožiny dopravca zodpovedá v rozsahu ustanovenia § 427 a nasl. občianskeho zákonníka.

(22) Dopravca zodpovedá za škodu, ktorá vznikla na cestovnej batožine, prepravovanej oddelene od cestujúceho v čase od jej prevzatia do jej vydania po skončení prepravy cestujúceho. Ak bola škoda spôsobená cestujúcim, vadnosťou batožiny, jej obalu alebo balenia, obitou povahou batožiny alebo okolnosťou, ktorú dopravca nemohol odvrátiť alebo preto, že cestujúci neupozornil vodiča na potrebu osobitného nakladania s batožinou, dopravca za škodu nezodpovedá. Rovnako dopravca nezodpovedá za škodu, ktorá vznikla na opustenej batožine.

(23) Pri strate alebo zničení cestovnej batožiny prepravovanej oddelene od cestujúceho je dopravca povinný nahradiť cenu, ktorú mala stratená alebo zničená batožina v čase, keď bola prevzatá na prepravu, za základné dovozné, najviac však do výšky 330,- Euro za jeden kus batožiny. Okrem toho je povinný znášať dovozné, ktoré cestujúci zaplatil za stratenú alebo zničenú cestovnú batožinu.

(24) V prípade, že cestujúci prepravuje batožinu, ktorej hodnota je vyššia ako 330,- Euro a toto pri vybavovaní uvedie, má možnosť zaplatiť vyššie dovozné, podľa hodnoty jednotlivcej, cestujúcim určenej batožiny, takto:

- a) za batožinu v hodnote do 990,- Euro je dovozné 2,00 Euro
- b) za batožinu v hodnote do 1.660,- Euro je dovozné 4,00 Euro
- c) za batožinu v hodnote nad 1.660,- Euro do 3.300,- Euro je dovozné 8,00 Euro

V týchto prípadoch je výška ručenia dopravcu, v prípade poškodenia, resp. straty batožiny odvodená od výšky dovozného, za jednotlivý kus batožiny, podľa ods. a), b), c).

Čl. 12
Cestovné lístky, miestenky
a batožinové lístky v pravidelnej autobusovej doprave

(1) V pravidelnej autobusovej preprave sa používajú cestovné lístky pre jednotlivú cestu a za podmienok určených tarifou aj cestovné lístky, ktoré platia v určitom časovom období - časové lístky. Vzory cestovných lístkov určuje tarifa.

(2) Z cestovného lístka pre jednotlivú cestu musí byť zrejmá výška cestovného a údaje umožňujúce podľa povahy prevádzky kontrolu jeho platnosti a správnosti jeho použitia.

(3) Z časového cestovného lístka musia byť zrejmé najmä tieto údaje:

- a) druhu časového cestovného lístka
- b) doba platnosti
- c) prevádzkový rozsah platnosti (jednotlivá cesta, úsek linky a pod.)
- d) výška cestovného
- e) názov organizácie, ktorá cestovný lístok vydala

(4) Cestovný lístok pre jednotlivú cestu platí na deň, úsek a spoj, pre ktorý ho vodič alebo výdajňa vystavila.

(5) Časové (predplatné) cestovné lístky platia pre časové obdobie a cestovný úsek vyznačený na nich alebo na príslušných preukazoch, tarifa môže pre jednotlivé druhy časových lístkov určiť odchýlku.

(6) Žiacke cestovné lístky platia na diaľkových linkách len na vzdialenosť nad 100 km.

(7) Cestujúci nesmie po nastúpení do autobusu postúpiť cestovný lístok inej osobe. Ak bol cestovný lístok vydaný na meno, môže tento použiť iná osoba, len ak o zmene cestujúceho informovala dopravcu.

(8) Časový cestovný lístok je neplatný,

- a) ak bol vydaný na podklade nesprávnych údajov,
- b) ak jeho údaje už nezodpovedajú skutočnosti,
- c) ak nebol riadne vyplatený alebo ak boli jeho údaje neoprávnene zmenené,
- d) ak z neho nemožno s určitosťou zistiť potrebné údaje, najmä pre poškodenie alebo zašpinenie,
- e) ak uplynula doba jeho platnosti,
- f) ak ho použila neoprávnená osoba.

(9) Cestovný lístok pre jednotlivú cestu je neplatný

- a) ak je tak poškodený alebo zašpinený, že z neho nie sú zrejmé potrebné údaje
- b) ak cestujúci nedodrжал podmienky určené pre jeho použitie.

(10) Zľavnený cestovný lístok sa považuje za platný len v spojení s platným preukazom na zľavu cestovného.

(11) Právo na zľavu cestovného preukazuje cestujúci vodičovi osobitným preukazom.

(12) Ak má dopravca pochybnosti o splnení podmienok pre poskytnutie zľavy cestovného, je oprávnený požadovať od žiadateľa ďalšie doklady, pokiaľ sa právo na zľavu nepreukáže, dopravca je oprávnený poskytnutie zľavy odoprieť. Ak cestujúci hrubo alebo opätovne porušil ustanovenie tohto prepravného poriadku alebo tarify o získaní zľavy cestovného, dopravca mu môže odmietnuť potvrdenie preukazu až na dobu jedného roka.

(13) Cestujúci musí mať pri sebe platný cestovný lístok po celý čas prepravy i v okamihu vystúpenia z vozidla. Ak cestujúci má platný cestovný lístok už pri nastúpení do vozidla, je povinný ho ihneď a bez vyzvania predložiť na nahliadnutie, prípadne na vyznačenie jeho použitia, ak ide o zľavnený cestovný lístok, predloží zároveň preukaz na zľavu cestovného. Cestovné lístky sa nesmú predkladať na nahliadnutie zložené alebo vložené do neprehľadných obalov alebo inak nečitateľné.

(14) Cestovný lístok vydáva vodič a v niektorých zastávkach tiež výdajňa cestovných lístkov. Cestujúci, ktorý vstúpi do vozidla bez platného cestovného lístka, je povinný si bez vyzvania zakúpiť cestovný lístok u vodiča.

(15) Cestujúci, ktorý v ceste pokračuje tým istým spojom za zastávku, do ktorej má platný cestovný lístok, je povinný si bez vyzvania zaobstarat' cestovný lístok na ďalšiu cestu, a to najneskoršie pred odchodom z tejto zastávky. Vo vozidlách alebo spojoch, pri ktorých je vylúčená preprava stojacich cestujúcich, vydá dopravca cestovný lístok pre ďalšiu cestu, len ak je voľné miesto na sedenie.

(16) Časový (predplatný) cestovný lístok je cestujúci povinný zaobstarat' si vopred. V mimoriadnych prípadoch, ak má vodič podľa cestovného poriadku časový priestor, môže tento predať aj v autobuse. Podmienky predaja časového cestovného lístka upravuje tarifa dopravcu.

(17) Časové cestovné lístky vydáva dopravca na ľubovoľný cestovný úsek, vymedzený dvomi zastávkami, ktoré si cestujúci zvolí.

(18) Časový cestovný lístok vydaný dopravcom platí na linkách a spojoch dopravcu a na súbežných linkách a spojoch tých dopravcov, ktorí sú vyznačení na preukaze k nemu.

(19) Cestovný lístok sa môže vydať len na prepravu do zastávky uvedenej v cestovnom poriadku použitého spoja.

(20) Výška cestovného, vyznačená na cestovnom lístku musí súhlasiť s cenou zaplateného cestovného. Cestujúci je povinný presvedčiť sa pri preberaní cestovného lístka, či mu bol vydaný podľa jeho údajov, najmä či zaplatené cestovné zodpovedá cene vyznačenej na cestovnom lístku; na neskoršiu reklamáciu cestujúceho dopravca neberie zreteľ.

(21) Za stratu cestovného lístka sa v zásade náhrada neposkytuje. Ak ide o cestovný lístok na meno na povinne miestenkový spoj, náhradný cestovný lístok dopravca vydá.

(22) Cestovným poriadkom alebo výveskou môže dopravca určiť, že pri určitých spojoch treba alebo je možné vopred si zabezpečiť miesto na sedenie zakúpením miestenky z východiskovej alebo výnimočne z inej zastávky spoja. Náhradu za zabezpečenie miesta na sedenie vo vozidle určuje tarifa.

(23) Miestenky sa predávajú vo vybraných výdajniach cestovných lístkov. Vodič miestenky nepredáva, pokiaľ tak neurčuje cestovný poriadok. Cestujúci si môže zakúpiť miestenku najskôr desať kalendárnych dní pred dátumom odchodu príslušného spoja z východiskovej zastávky. Pri vybraných a dopravcom vyhlásených spojoch je možné rezervovanie miesteniek, a to na telefonické alebo osobné vyžiadanie. Na jedno vyžiadanie možno rezervovať najviac štyri miestenky. Miestenky sa rezervujú najskôr desať kalendárnych dní a najneskôr dva kalendárne dni pred dátumom odchodu spoja z východiskovej zastávky. Rezervované miestenky treba kúpiť najneskôr v deň vyhlásený dopravcom.

(24) Cestujúci s miestenkou stráca právo na svoje miesto, ak ho neobsadí pred odchodom spoja zo zastávky, z ktorej bola miestenka vydaná. Ak dopravca určil, že miesto treba zaujať do určitého času pred odchodom spoja, stráca cestujúci právo na svoje miesto, ak ho do tohto času neobsadí. Pokiaľ cestujúci nedodrží tento čas, ale dostaví sa k vozidlu ešte pred odchodom spoja podľa cestovného poriadku, zostáva mu právo na prepravu zachované.

(25) Ak sa cestujúcemu s platnou miestenkou nezabezpečilo vo vozidle miesto na sedenie, vráti mu dopravca sumu prijatú za miestenku.

(26) Ak sa cestujúci vzdá cesty alebo vyhradeného miesta na sedenie, hoci toto bolo voľné alebo, ak preruší cestu, dopravca nevracia sumu zaplatenú za miestenku. Ak cestujúci uvoľnil miesto na sedenie cestujúcemu s

osobitnými právami pri preprave, vráti mu dopravca sumu prijatú za miestenku, na jeho požiadanie.

(27) Miesta, na ktoré sú predané miestenky dopravca vhodným spôsobom označí.

(28) Ak sa má prepravovať dieťa mladšie ako 12 rokov, cestujúci, ktorý do vozidla berie so sebou psa bez schránky alebo nezložený štvorkolieskový detský kočík, musia sa tieto skutočnosti ohlásiť pri kúpe alebo rezervovaní miestenky.

(29) Ak sa s cestujúcim prepravuje cestovná batožina, za ktorú sa podľa tarify platí dovozná alebo, ak tak určí dopravca, cestujúcemu sa vydá batožinový lístok pri prevzatí batožiny na prepravu a táto skutočnosť sa vhodným spôsobom vyznačí na batožine.

(30) Na každý kus cestovnej batožiny musí byť vydaný osobitný batožinový lístok.

(31) Vodič alebo iný člen osádky vozidla odovzdá cestujúcemu batožinu, na ktorej je vyznačené, že na ňu bol vydaný batožinový lístok, iba ak sa cestujúci preukáže batožinovým lístkom. Pri odovzdávaní batožiny vodič batožinový lístok, prípadne jeho časť znehodnotí.

Čl. 13

Preprava autobusových zásielok.

(1) Pri pravidelnej verejnej preprave osôb môžu sa prijať na preprave zásielky, s ktorými sa osoby podávajúce ich na prepravu zároveň neprepravujú (autobusové zásielky).

(2) Autobusové zásielky musia vyhovovať podmienkam ustanoveným v čl. 11 pre prijatie vecí ako batožiny s odchýlkou, že celková váha súčasne podávaných zásielok nie je obmedzená; na prepravu sa prijímajú, len pokiaľ je miesto vo vozidle a ak ich preprava neohrozuje bezpečnosť prevádzky.

(3) Autobusové zásielky sa prepravujú, len zo zastávok a do zastávok tej istej autobusovej trate. Dopravca môže vylúčiť prepravu na niektorých tratiach alebo strojoch alebo ju obmedziť, najmä čo do váhy a rozmerov zásielok.

(4) Preprava autobusových zásielok sa neobjednáva. Prepravná zmluva vzniká prevzatím autobusovej zásielky na prepravu.

(5) Dokladom o prevzatí autobusovej zásielky na prepravu a o splnení prepravnej zmluvy je špeciálny prepravný doklad (prepravenka).

(6) Dovožné sa platí v hotovosti pri odovzdávaní zásielky na prepravu. Sadzby dovožného určuje tarifa. Odosielateľ pri preberaní prepravenky je povinný sa presvedčiť, či výška dovožného v nej uvedená zodpovedá sume, ktorú zaplatil.

(7) Každý kus autobusovej zásielky musí byť riadne označený adresou prijímateľa i odosielateľa a zastávkou určenia podľa cestovného poriadku. Autobusová zásielka musí mať povahu otvorenej zásielky a jej obsah musí byť dopravcom ľahko skontrolovateľný.

(8) Odosielateľ je povinný zabezpečiť prevzatie zásielky prijímateľom v zastávke určenia priamo pri vozidle, a to ihneď pri jeho príchode. Dopravca vydá autobusovú zásielku v zastávke určenia osobe, ktorá sa o jej vydanie pri vozidle prihlásila. Dopravca nie je povinný preskúmať oprávnenosť prihlásiteľa na odber zásielky. Prijímateľ je povinný na vyzvanie dopravcu preukázať svoju totožnosť občianskym preukazom.

(9) Ak sa na zástavke určenia pri vozidle nikto o vydanie zásielky neprihlásil a odosielateľ nevyhlásil náhradné doručenie, môže dopravca vydať zásielku osobe, ktorá má možnosť zásielku prijímateľovi doručiť, pokiaľ svoju totožnosť preukáže a je ochotná zásielku doručiť.

(10) Autobusové zásielky, ktoré sa podľa predchádzajúcich ustanovení neodobrali, je dopravca oprávnený zlikvidovať najskôr po uplynutí piatich kalendárnych dní po písomnom (telegraf, ďalekopis) upozornení odosielateľa o zamýšľanej likvidácii.

(11) Pre prepravu autobusových zásielok opakujúcich sa za rovnakých podmienok (napr. novín, filmov) môžu sa medzi dopravcom a prepravcom dohodnúť odchýlky od predchádzajúcich ustanovení.

Čl. 14 **Osobitné ustanovenia** **pre medzinárodnú dopravu**

(1) Pre medzinárodnú dopravu platia ustanovenia predchádzajúcich článkov primerane, pokiaľ v tomto článku nie je stanovené inak.

(2) Cestovný lístok si cestujúci môže kúpiť najskôr 2 mesiace pred dňom začatia prepravy. Cestovný lístok je neprenosný. Podmienky stornovania cestovného lístka zistí cestujúci v predajnom mieste.

(3) Cestujúci musí mať platný cestovný pas.

(4) Pokyny, týkajúce sa prezentácie cestujúcich a vybavovania batožín obdrží cestujúci s cestovným lístkom.

(5) Príručná batožina sa prepravuje zdarma.

(6) Je dovolené prepravovať najskôr najviac 2 kusy cestovnej batožiny. Tretia a ďalšia batožina sa prevezme na prepravu iba v prípade voľného miesta v batožinovom priestore.

(7) Jedna batožina nesmie presahovať váhu 25 kg.

(8) Každý kus batožiny musí byť označený menom a adresou cestujúceho.

(9) Z prepravy sú vylúčené veci, ktorých preprava do zahraničia podlieha osobitým predpisom.

(10) Dovozné za batožinu - jeho základná sadzba - je stanovené v cenníku príslušnej medzinárodnej linky. Cenník je k nahliadnutiu v každom predpredajnom mieste.

(11) Dopravca za vybavenú prepravovanú batožinu uloženú mimo priestor cestujúceho (t.j. vo výhradnom batožinovom priestore autobusu), ručí cestujúcemu, ktorý uhradil základnú sadzbu dovozného v prípade je poškodenia, resp. straty, do maximálnej súhrnnej výšky (za všetky batožiny prepravované vo vyhradenom batožinovom priestore 330,- Euro).

(12) V prípade, že cestujúci prepravuje batožinu, ktorej hodnota je vyššia ako 330,- Euro a toto pri vybavovaní uvedie, má možnosť zaplatiť vyššie dovozné, podľa hodnoty jednotlivcej, cestujúcim určenej batožiny, takto:

a) za batožinu v hodnote do 990,- eur je dovozné 10,- Eur

b) za batožinu v hodnote do 1.660,- Eur je dovozné 16,60 Eur

c) za batožinu v hodnote nad 1.660,- Eur do 3.300,- Eur je dovozné 33,- Eur.

Dovozné za batožinu, podľa tohto bodu, zo zahraničia sa stanovuje z výšky dovozného v Euro podľa jednotlivých kategórií a), b), c) v prepočte na menu príslušného štátu. Prepočet sa stanovuje jeden krát ročne a zaokrúhľuje sa.

V týchto prípadoch je výška ručenia dopravcu, v prípade poškodenia, resp. straty batožiny, odvodená od výšky dovozného, za jednotlivý kus batožiny, podľa ods. a), b), c).

(13) Ako autobusová doprava zásielku príjme dopravca iba listovú zásielku. Ak je listová zásielka plochého tvaru, môže mať najväčšie rozmery 360x250 mm (formát A4), ak je vo zvitku, súčet dĺžky, šírky a výšky nesmie byť väčší ako 900 mm a žiadny z rozmerov nesmie presahovať 600 mm. Autobusová

zásielka musí mať povahu otvorenej zásielky a jej obsah musí byť dopravcom ľahko skontrolovateľný.

Čl. 15
Osobitné ustanovenia
pre mestskú autobusovú dopravu

(1) Pre mestskú dopravu platia ustanovenia predchádzajúcich článkov primerane, pokiaľ v tomto článku nie je stanovené inak.

(2) Dopravca je povinný každý autobus na autobusovej linke označiť číslom líny.

(3) V mestskej autobusovej doprave dôjde k uzavretiu zmluvy o preprave osôb nastúpením do autobusu.

(4) S cestujúcimi sa prepravuje iba príručná batožina.

(5) Z prepravy je vylúčený aj predmet, rozmer ktorého je väčší ako 50 x 60 x 80 cm alebo predmet dlhší ako 300 cm pri priemere väčšom ako 20 cm a ak ide o predmet tvaru dosky, ak je väčší ako 100 x 150 cm; na štvorkoleskové detské kočíky sa toto ustanovenie nevzťahuje.

(6) Cestujúci s detským kočíkom môže nastúpiť a vystúpiť len s vedomím vodiča. Vo vozidle sa smie súčasne prepravovať len jeden detský kočík, vodič môže výnimočne povoliť prepravu ďalších kočíkov, pokiaľ to prevádzkové pomery na linke umožňujú.

(7) Cestujúci je povinný nastúpiť alebo vystúpiť s kočíkom tými dverami, ktoré určí vodič alebo ktoré sú pre nakladanie (vykládanie) kočíka osobitne označené; kočík je povinný umiestniť vo vozidle podľa pokynu vodiča alebo v tej časti vozidla, ktorá je na prepravu kočíkov vyhradená.

(8) Cestujúci so psom bez schránky môže nastúpiť len s vedomím vodiča; mimo času zvýšených nárokov na prepravu môže vodič povoliť prepravu psa každej veľkosti. V jednom vozidle sa prepravuje najviac jeden pes; toto obmedzenie neplatí, ak ide o dvoch psov, ktorých berie so sebou do vozidla jeden cestujúci.

(9) Z cestovného lístku na jednotlivú cestu musia byť zrejmé údaje, ktoré umožňujú podľa povahy prevádzky kontrolu jeho platnosti a správnosti jeho použitia.

(10) Z časového cestovného lístku musia byť zrejmé najmä tieto údaje:

a) druh časového cestovného lístka,

- b) doba platnosti,
- c) prevádzkový rozsah platnosti (jednotlivá linka, cestovný úsek, celá sieť a pod.),
- d) meno (názov) vlastníka cestovného lístka,
- e) ak ide o predplatný časový cestovný lístok, výška cestovného,
- f) názov organizácie, ktorá cestovný lístok vydala.

(11) Časové cestovné lístky musí cestujúci vyplniť podľa predtlaču. Ak súčasťou časového cestovného lístka je podobizeň musí zodpovedať podobe vlastníka a hlava na podobizni musí mať veľkosť najmenej 25 x 25 mm.

(12) Ak sa ako doklad o zaplatení cestovného na určité časové obdobie vydáva predplatná známka alebo časový kupón je cestujúci povinný:

- a) predplatnú známku nalepiť celou plochou na mieste určenom predtlačou alebo
- b) časový kupón vyplniť a umiestniť tak, ako ustanovuje tarifa.

(13) Ak je cestujúcemu znemožnené využiť štvrťročný alebo celoročný cestovný lístok, znejúci na jeho meno, a to najmenej na dobu jedného mesiaca pred ukončením jeho časovej platnosti, dopravca je povinný na žiadosť cestujúceho vykonať prevod časového cestovného lístka na druhú osobu; prevod možno vykonať len raz.

(14) Pre choré osoby, invalidov a tehotné ženy sa v každom vozidle musí vyhradiť a zreteľne označiť najmenej šesť miest na sedenie. Cestujúcim ťažko postihnutým na zdraví, ktorým sa podľa osobitných predpisov poskytnú mimoriadne výhody, sa musí umožniť nástup do vozidla všetkými dverami určenými pred cestujúcich; všetkými dverami určenými pre cestujúcich sa môže nástup do vozidla umožniť aj cestujúcim viditeľne ťažko poškodeným na zdraví.

(15) Ak u cestujúceho vznikne počas prepravy potreba lekárskeho ošetrovania a ak cestujúci nie je schopný sám vyhľadať lekársku pomoc, dopravca sa postará o jeho premiestnenie z vozidla.

(16) Cestujúci sa musia sami starať, aby na nástupnej zastávke včas nastúpili do vozidla, na správnej zastávke prestúpili a na cieľovej zastávke včas vystúpili. Kde to prevádzka na zastávke umožňuje, cestujúci nastupujú do vozidla v poradi, v akom na zastávku prišli.

(17) Cestujúci môže nastúpiť do vozidla a z neho vystúpiť len na zastávke, a ak vozidlo nie je v pohybe. Ak ide o zastávku, kde sa vozidlo zastavuje len na znamenie, cestujúci, ktorý chce nastúpiť musí byť v priestore zastávky a dať vodičovi vozidla včas znamenie zdvihnutím ruky; cestujúci, ktorý chce na takejto zastávke vystúpiť, musí o tom včas upovedomiť vodiča.

(18) Ak na zastávke súčasne stojí viac vozidiel, cestujúci smú nastúpiť len do prvých dvoch vozidiel. Nastupovať a vystupovať smú len tými dverami, ktoré sú určené na nastupovanie alebo vystupovanie. Vo dverách vozidla, ktoré možno použiť na nastupovanie i vystupovanie, vystupujúci cestujúci majú prednosť. Cestujúci, ktorí stoja vo vozidle, sú povinní sa za jazdy držať.

(19) Ak to vyžadujú prevádzkové alebo iné vážne dôvody, sú cestujúci povinní na pokyn vodiča z vozidla vystúpiť a ak chcú v ceste pokračovať, na jeho pokyn včas nastúpiť.

(20) Cestujúcim nie je dovolené najmä:

- a) naskakovať a vyskakovať za jazdy, otvárať okná vozidla a vonkajšie dvere, vykláňať sa z vozidiel a zdržiavať sa na stúpadlách,
- b) vystupovať alebo nastupovať, len čo vodič dá znamenie; ďalej nastupovať do vozidla, ktoré je plne obsadené alebo ktoré vodič vyhlásil za obsadené,
- c) zdržiavať sa v priestore, ktorý je vyhradený pre vodiča a v priestoroch, ktoré sú určené na vystupovanie a nastupovanie, ak to prekáža nerušenému vystupovaniu a nastupovaniu ostatných cestujúcich a vo vozidlách a v priestore, kde bránia vodičovi vo výhlade vozidla,
- d) dávať alebo napodobniť znamenia používané dopravcom na prevádzku,
- e) prihovárať sa počas jazdy vodičovi,
- f) fajčiť vo vozidlách
- g) nechať stáť alebo kľačať deti na sedadlách, pokiaľ by mohli znečistiť sedadlá alebo ak je tento spôsob prepravy na ťarchu cestujúcim,
- h) vyhadzovať odpadky a iné veci z vozidla a nechať vyčnievať veci z vozidla,
- i) odkladať veci a zvieratá na sedadlo,
- j) písať, spievať, hlučne sa správať alebo hrať na hudobnom nástroji, púšťať reprodukovajúcu hudbu a reč vo vozidle.

(21) Cestujúci je na vyzvanie oprávnenej osoby povinný preukázať svoju totožnosť.

(22) Cestujúcemu, ktorý sa nepreukáže platným cestovným lístkom, uloží oprávnená osoba zaplatiť cestovné a úhradu vo výške sto násobku základného cestovného.

Čl. 16

Nepravidelná preprava osôb

(1) Pre nepravidelnú hromadnú prepravu osôb platia primerane ustanovenia čl. 2, 3, 6, 9, 11 ods. 5, 13, 14, 18, 19, 21, 22 s týmito odchýlkami:

- a) počet batožín, detských kočíkov a psov bez schránky nie je obmedzený,

b) ak veci účastníkov vzhľadom na ich objem a dĺžku možno bez ťažkostí umiestniť vo vozidle, prípadne v osobitnom zariadení, váhové obmedzenie neplatí,

(2) Objednávateľ prepravy je povinný určiť vedúceho výpravy.

(3) Nepravidelná preprava osôb sa musí vopred objednať. Objednávku treba urobiť po dohode s dopravcom, pred požadovaným dňom pristavenia vozidla tak, aby dopravca mohol vzhľadom na povahu, rozsah a dĺžku trvania požadovanej prepravy jej vykonanie riadne pripraviť a zabezpečiť.

(4) Objednávka musí obsahovať všetky údaje potrebné na vykonanie a vyúčtovanie prepravy, najmä názov (meno), adresu popr. číslo telefónu alebo e-mail objednávateľa, IČO, bankové spojenie (č. účtu), presné miesto a čas pristavenia vozidla, smer, cieľ a dobu trvania prepravy, počet účastníkov prepravy.

(5) Objednávku treba urobiť písomne, faxom, SMS správou alebo e-mailom. Výnimočne sa môže prijať ústna, resp. telefonická objednávka; v takom prípade je objednávateľ povinný na vyzvanie zaslať dodatočne písomnú objednávku. Ak objednávateľ nebol vyzvaný na zaslanie písomnej objednávky alebo nevyhovel výzve najneskoršie pred začiatkom cesty, platia v prípade pochybnosti záznamy dopravcu.

(6) Ak dopravca nemôže objednávku prijať, je povinný o tom objednávateľa bez meškania upovedomiť.

(7) Zmluva o nepravidelnej hromadnej preprave osôb vzniká medzi objednávatelom prepravy a dopravcom prijatím objednávky. Zmluvou sa dopravca zaväzuje objednávateľovi prepravy účastníkov prepravy a ich vecí do dojednaného miesta riadne a včas; dopravca je povinný prepravu vykonať v dohodnutom rozsahu a za dojednaných a prepravným poriadkom ustanovených podmienok. Objednávateľ sa dopravcovi zaväzuje, že on i účastníci prepravy splnia dojednané a prepravným poriadkom ustanovené podmienky, a že zaplatí za prepravu.

(8) Objednávateľ prepravy alebo nim určený vedúci výpravy môže navrhnúť zmenu zmluvy pred začatím prepravy i počas jej vykonávania, dopravca vyhovie návrhu, ak to dovoľuje jeho prevádzka, a ak tým nie je ohrozená bezpečnosť prepravy alebo iný všeobecný záujem.

(9) Ak dopravca nemôže vykonať prepravu alebo ak ju nemôže vykonať za dojednaných podmienok, je povinný objednávateľa o tom bez meškania upovedomiť. Ak objednávateľovi nevyhovujú dopravcom novo navrhnuté podmienky, je oprávnený od prepravnej zmluvy odstúpiť.

Objednávateľ je oprávnený odstúpiť od zmluvy o preprave osôb aj v tom prípade, ak dopravca nezačne s prepravou do jednej hodiny od dojednaného času začatia prepravy.

(10) Ak odpadne potreba dojednanej prepravy, objednávateľ je povinný to oznámiť bez meškania dopravcovi. Ak odvolaná preprava vyžadovala určitú prípravu a táto príprava sa vykonala, objednávateľ je povinný nahradiť dopravcovi výdavky s tým vzniknuté. Ak sa preprava odvolala až po výjazde vozidla na miesto jeho pristavenia alebo, ak sa už vozidlo na také miesto pristavilo a k preprave nedošlo z príčiny na strane objednávateľa, dopravcovi ešte patrí náhrada za uskutočnené výkony.

(11) Vedúci výpravy je povinný preskúmať a v dennom zázname o výkone vozidla potvrdiť správnosť týchto údajov: miesto, deň a hodinu pristavenia vozidla, stav počítadla kilometrov, prejdenú cestu, dobu čakania, miesto deň a hodinu skončenia prepravy.

(12) Za nesprávne údaje objednávateľa, ktoré mali alebo mohli mať za následok krátenia dopravcu na prepravnom, dopravca môže počítať osobitnú prirážku vo výške päťnásobku sumy, o ktorú bol alebo mohol byť na prepravnom ukrátený.

(13) Dopravca je povinný vykonať dojednanú prepravu s odbornou starostlivosťou, na základe zmluvy o preprave osôb podľa § 760 a násl. Občianskeho zákonníka.

(14) Na splnenie zmluvy o preprave osôb je dopravca povinný v dojednanom čase pristaviť vozidlo, ktoré zodpovedá dohodnutým podmienkam, ak sa nedohodol typ vozidla, pristaví vozidlo zodpovedajúce povahe, účelu, dobe trvania prepravy a počtu jej účastníkov. Pri poruche vozidla počas prepravy je dopravca povinný, ak je to prevádzkovo možné, zabezpečiť pristavenie náhradného vozidla.

(15) Dopravca je povinný vykonať prepravu po ceste, ktorá sa dohodla s objednávateľom. Ak sa dopravná cesta nedohodla, dopravca je povinný vykonať prepravu po ceste, použitie ktorej je hospodárne so zreteľom na účel prepravy a na druh použitého vozidla.

(16) Objednávateľ (vedúci výpravy) je povinný zabezpečiť vodičovi vozidla potrebný odpočinok, nocľah, vhodné parkovanie vozidla, a ak sa tak dojednalo i stravovanie.

(17) Ak dojednaná preprava osôb podlieha konaniu osobitných predpisov, najmä colných a zdravotno-bezpečnostných, je objednávateľ prepravy (vedúci výpravy) povinný vykonať sám všetky potrebné opatrenia, a to ak sa tak dohodlo, aj za pracovníkov dopravcu.

(18) Vedúci výpravy zodpovedá za udržanie poriadku vo vozidle a za dodržanie bezpečnostných predpisov účastníkmi prepravy. Je povinný zabezpečiť, aby účastníci prepravy boli pri pokračovaní v ceste vždy včas prítomní.

(19) Ak sa pri preprave vyskytne prekážka, pre ktorú v nej nemožno pokračovať, a vopred sa nedohodol ďalší postup pre takýto prípad, o ďalšom postupe rozhoduje vedúci výpravy. Dopravca má právo na náhradu za účelne uskutočnené výkony, aj keď prepravu nevykonal v dojednanom rozsahu, ak sa tak stalo z príčiny na jeho strane, má dopravca právo na náhradu, len keď objednávateľ mal alebo mohol mať z čiastočne vykonanej prepravy prospech.

(20) Účastník prepravy, ktorý z hrubej nedbalosti alebo v opitosti znečistil alebo inak poškodil vozidlo alebo iné zariadenie dopravcu a účastník, ktorý napriek upozorneniu, prípadne napomenutiu vodiča (osádky) vozidla pokračuje v takomto konaní alebo inom konaní, ktorým ohrozuje bezpečnosť alebo narušuje plynulosť prepravy je povinný zaplatiť pokutu 16,60 Eur a nahradiť škodu.

(21) Ak vozidlo čaká počas plnenia zmluvy o preprave osôb, objednávateľ prepravy je povinný poskytnúť dopravcovi náhradu za čakanie, ak čakanie:

- a) je dojednanou súčasťou prepravného výkonu alebo
- b) vzniklo pre nesprávne alebo nedostatočné údaje objednávky, ďalej z príčin na strane objednávateľa alebo účastníkov prepravy, ako aj z príčin súvisiacich s účelom a spôsobom vykonania dojednanej prepravy. Ak vozidlo pri vyjazdenej preprave v dobe medzi 18,00 až 06,00 hod. nasledujúceho dňa stojí, táto doba sa nepovažuje za čakanie.

(22) Od zmluvy o preprave osôb v nepravidelnej autobusovej doprave je možné odstúpiť, ak je to účastníkmi zmluvy dohodnuté písomne v uzavretej zmluve.

Dôvody odstúpenia od zmluvy o preprave osôb, účastníci zmluvy dohodnú so zreteľom na konkrétny prípad. Odstúpením od zmluvy o preprave osôb sa zmluva od začiatku zrušuje, ak nie je účastníkmi dohodnuté inak. Ak nebola zmluva o preprave osôb dohodnutá písomne, je možné od zmluvy odstúpiť v lehote 48 hodín pred dojednaným časom odchodu podľa objednávky bez úhrady, a to iba z dôvodov mimoriadnych okolností, ktoré si zmluvné strany preukážu. Na strane objednávateľa je to napr. náhle ochorenie, úmrtie v rodine a pod., na strane dopravcu je to napr. dopravná nehoda vozidla a jeho neschopnosť ďalšej prevádzky a odmietnutie náhradného vozidla objednávateľom, neudelenie vstupných víz osádke vozidla, neudelenie dopravného povolenia cudzieho štátu a pod.

(23) Ak niektorá zo zmluvných strán odstúpi od zmluvy v lehote kratšej ako 48 hodín je povinná uhradiť druhej strane náklady, ktoré táto

preukázateľne vynaložila na plnenie zmluvy. Ak dôjde k odstúpeniu od zmluvy po pristavení vozidla na dohodnuté miesto a v dohodnutom čase z dôvodu, že cestujúci nerešpektovali zákaz prepravy stojacich cestujúcich mimo obec, uhradí objednávatel' dopravcovi všetky náklady dopravcu v súvislosti s plnením zmluvy, vrátenie márnej jazdy vozidlom z miesta garážovania na miesto pristavenia a späť.

Čl. 17 **Nájdene veci**

(1) Veci, ktoré sa nájdu po odchode všetkých cestujúcich vo vozidle a opustenú batožinu, odovzdá vodič alebo iný člen osádky vozidla v sídle dopravcu.

(2) Ak je medzi nájdenými vecami občiansky preukaz alebo cestovný pas, dopravca je povinný zabezpečiť jeho bezodkladné odovzdanie najbližšiemu policajnému útvaru oproti potvrdeniu.

(3) Osoba, ktorá si nájdené veci vyzdvihne najneskôr do 30 dní od ich nájdenia, je povinná zaplatiť poplatok za uskladnenie podľa batožinového poriadku dopravcu.

(4) Ak si vlastník veci nevyzdvihne ani po 30 dňoch odo dňa, kedy boli nájdené, odovzdá ich dopravca príslušnému orgánu štátnej správy v zmysle ustanovení § 135 Občianskeho zákonníka.

Čl. 18 **Mimoriadne udalosti počas prepravy**

(1) Členovia osádky autobusu sú v prípade dopravnej nehody alebo požiaru autobusu, úrazu alebo náhleho ochorenia cestujúceho alebo v prípade inej mimoriadnej udalosti počas prepravy, pri ktorej sú ohrozené životy alebo zdravie cestujúcich osádky autobusu alebo iných osôb povinní:

- a) poskytnúť podľa svojich schopností a možností postihnutej osobe potrebnú prvú pomoc a bezodkladne privolať odbornú zdravotnícku pomoc,
- b) urobiť vhodné opatrenia, aby mimoriadnou udalosťou nebola ohrozená bezpečnosť cestnej premávky,
- c) urobiť potrebné opatrenia na záchranu osôb a majetku ohrozeného mimoriadnou udalosťou.

(2) Cestujúci, ktorých život a zdravie nie je mimoriadnou udalosťou ohrozené, sú povinní pomáhať členom osádky pri konaní podľa ods. 1.

Čl. 19 **Reklamácia**

(1) Práva, ktoré má oprávnený z prepravy alebo v súvislosti s prepravou, sa musia uplatniť u dopravcu, inak zanikajú. To neplatí, ak ide o právo na náhradu škody na zdraví alebo na batožinách prepravovaných spoločne s cestujúcimi alebo na veciach, ktoré mal pri sebe. Toto právo sa môže uplatniť priamo na súde.

(2) Ak sa žiada o vrátenie súm zaplatených dopravcovi na podanie reklamácie je oprávnený ten, kto sumu zaplatil. V ostatných prípadoch je oprávnený:

- a) v pravidelnej preprave osôb cestujúcich
- b) v nepravidelnej preprave osôb objednávateľ prepravy.

Ak reklamuje ten, kto nie je podľa predchádzajúcej vety na reklamáciu oprávnený, musí pripojiť písomný súhlas oprávneného.

(3) Objednávateľ prepravy môže podať reklamáciu len písomne. Ak cestujúci uplatňuje právo ústnou reklamáciou, dopravca o nej vyhotoví zápisnicu. V reklamacii musí oprávnený vymedziť svoje požiadavky a stručne ich zdôvodniť. Ďalej musí pripojiť doklady osvedčujúce oprávnenosť jeho nároku a správnosť výšky požadovanej sumy, najmä doklad o zaplatení sumy, vrátenie ktorej požaduje, rovnopis vyhotovenej zápisnice.

(4) Oprávnený musí uplatniť svoje právo u dopravcu bez zbytočného odkladu najneskoršie do šiestich mesiacov:

- a) ak ide o objednávateľa v nepravidelnej preprave osôb, odo dňa keď sa preprava vykonala alebo sa mala vykonať,
- b) ak ide o odosielateľa autobusovej zásielky, odo dňa prevzatia zásielky na prepravu, a ak ide od prijímateľa, odo dňa vydania zásielky,
- c) od udalosti zakladajúcej právo v ostatných prípadoch.

(5) Ak reklamácia nemá náležitosti uvedené v odseku 3, dopravca ihneď vyzve reklamujúceho na jej doplnenie a určí mu prijateľnú lehotu, nie kratšiu ako osem dní. Ak sa reklamácia doplní v určenej lehote, platí, že reklamácia sa riadne podala.

Čl. 20
Závěrečné ustanovenia

(1) Obsah tohto dopravného poriadku je voči cestujúcim a objednávateľom prepravy odo dňa zverejnenia a sprístupnenia súčasťou návrhu na uzavretie zmluvy o preprave osôb.

(2) Všetky zmeny a doplnky prepravného poriadku môžu nadobudnúť účinnosť najskôr dňom ich zverejnenia a sprístupnenia.

(3) Ak bude prepravný poriadok podstatne zmenený alebo podstatne doplnený, dopravca je povinný zabezpečiť jeho zverejnenie a sprístupnenie v úplnom znení.

Bratislava, Marec 2013

Juraj B a l š a n
Konateľ
DOMINIQ s.r.o.